

A HTMT HÍREI**Domus Café: Göncz László - a Muravidék útja a délszláv királyságba**

Szeretettel hívjuk a kedves érdeklődőket Göncz László történész, Muravidék útja a délszláv királyságba című kötetének könyvbemutatójára. A szerzővel Ablonczy Balázs beszélget. Időpont: 2024. május 14., 18.00 óra. Helyszín: Domus 'Collegium Hungaricum...' MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Összefoglaló: Miklós László külső tag székfoglaló előadása

Miklós László külső tag 2023. október 17-én megtartotta akadémiai székfoglalóját. Az előadásról szóló, képgalériával és videóval bővített összefoglaló. [...] A geográfiai/tájökológiai alap kutatások és alkalmazott kutatások. Mennyire tudomány az alkalmazott tudomány? Milyen tudomány kell a környezetvédelemhez? És a környezetpolitikához? Az ágazatsoportokon átnyúló diszciplínák – ezek még tudományok? Holisztika és fenntartható fejlődés. Környezettudományok. Környezetpolitika. [...] A székfoglaló előadás ezekre, és még hasonló kérdésekre keresi a választ..." Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Előadás: Biokertek és növénytársítások

Havi előadóülését tartja az EME Természettudományi Szakosztálya 2024. április 25-én, csütörtökön délután 17 órától az Erdélyi Múzeum-Egyesület székház előadótermében. Buta Erzsébet, a kolozsvári Agrártudományi és Állatorvostudományi Egyetem oktatója és kutatója, tart előadást "Biokertek és növénytársítások" címmel. Az előadás a napjainkban divatos biokultúrákról és biotermesztésről szól, arról, hogy hogyan lehet kis területeken, háztartási szerves hulladékok felhasználásával és pár növény segítségével zöld oázisokat varázsolni..." Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

Előadás: A jelenkori színházi szintér és a TiE kapcsolata - a Káva

A jelenkori színházi szintér és a TiE kapcsolata - a Káva címmel szervez online előadást 2024. április 29-én, 16 órától (román idő szerint) a KAB Színháztudományi Szakbizottsága. [...] Az előadó Takács Gábor, a Káva Kulturális Műhely egyik alapítója, színész-drámatanár, jelenleg a szervezet operatív vezetője. [...] Előadásomban a Káva (Magyarország egyik legrégebbi és legnagyobb TiE-társulatának) munkáján keresztül igyekszem bemutatni a függetlenség és részvételiség fogalmait, a jelenkori színházi szintér tagoltságát és az alkalmazott színház legfontosabb területeit. Ez utóbbin belül válik értelmezhetővé a színházi nevelés, konkrétan a komplex színházi nevelési előadás is..." Forrás: KAB.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK**Konferencia: Khin Antal, a vajkai múzeumalapító**

Hagyományápoló és hagyományteremtő szándékkal szervezett konferenciát a Vajk Polgári Társulás Vajkán. A falu neves szülöttjére, a Csallóközi Múzeum alapítójára és első igazgatójára, Khin Antalra emlékeztek születésének 140. évfordulóján. [...] Mathédesz Lajos somorjai helytörténet kutató Khin Antal életútját mutatta be. A Khin család Hainburgból jött a Csallóközbe és generációkon keresztül a halászat, elsősorban a vizahalászat mesterei voltak. [...] Khin Antal 1929-ben megalapította a somorjai Csallóközi Múzeumot, amelynek első igazgatója volt 1940-ig. Az általa alapított múzeum ma Dunaszerdahelyen működik, ahova a somorjai múzeum szinte teljes gyűjteménye átköltözött. [...] Novák Veronika levéltáros előadásában a vajkai halászat történetét mutatta be, amit már 1710-ben említenek a feljegyzések. [...] Nagy Iván, a Csallóközi Múzeum igazgatója Khin Antal csallóközi halászati kutatásait ismertette..." Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Idegen nyelvként kell oktatni a szlovákokat

A Felvidéken egyre több magyar iskolában tanítják idegen nyelvként a szlovákokat. Ez azt szolgálja, hogy a magyar iskolákban az államnyelv oktatása színvonalas legyen. A Dunaszerdahelyen működő Regionális Pedagógustámogató Központ mentorai a járás oktatási intézményeiben workshopokat tartanak, ahol olyan módszerekre oktatják a pedagógusokat, amelyek élvezhetővé és hatékonyá teszik a szlovák nyelv oktatását. Fontos ugyanis, hogy a magyar iskolákban is jól megtanuljanak szlovákul a gyerekek..." Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Leleplezték Petőfi Sándor szobrát Eperjesen

Kedden leleplezték Petőfi Sándor szobrát Eperjes Fő utcáján, a rendezvényen részt vett a város vezetése, továbbá Balogh Csaba, Magyarország pozsonyi nagykövete, valamint Hetey Ágota kassai magyar főkonzul. Petőfi Eperjesen is járt, 1845-ben költőtársaival, Kerényi Friggyessel és Tompa Mihállal bejárta a város környékét is, útját több versben és írásában is megörökítette. [...] Borbás Márton szobrász alkotása a csukott szemmel pihenő költőt ábrázolja...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Korpás András, szőlőnemesítő

Az érsekújvári járásbeli Fűr községben, az otthonában kerestük fel a nemzetközi hírű szőlőnemesítőt, Korpás Andrást, aki a 79. évében jár. Korpás András szőlőnemesítőt és borászt Zuzana Čaputová köztársasági elnök tavalgy a Pribina-kereszt II. fokozatával tüntette ki. Az ugyancsak érsekújvári járásbeli Újlóton született, a faluban akkor még mindenki gazdálkodott. [...] Két év után újra felvételizett Brünnebe, pontosabban Lednicére, a brünni Mendel Egyetem Kertészeti Karára, a beilleszkedés nem okozott gondot. Korpás azt meséli, hogy magyar alapiskolába és szakközépiskolába járt, de gyerekkorában, a faluban „az utcán” megtanultak szlovákul. [...] Vilém Kraus professzor tudományos segédmunkatársaként folytatta a kutatómunkát, a nyarakat is Csehországban töltötte. [...] A korábbi, sikeres időszakban a szlovákiai szőlészetek 32 ezer hektáron gazdálkodtak, mára ez lecsökkent 8 ezer hektárra. Csak szőlőt termesztetni, feldolgozó borászat nélkül, már nem érte meg...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

A komáromi hajógyártás 125. évéről nyílt kiállítás

A komáromi Újvár Szent Borbála löporraktárában nyílt tárlat – egyelőre ideiglenesen – a komáromi hajógyár alapításának 125. évfordulója alkalmából. A hajógyár fénykorában 37 hektáron terült el és Közép-Európa legnagyobb és legmodernebb ipari üzeme volt, amely közel ötezer embert foglalkoztatott. [...] Ozimy Andrej, a város műemlékvédelmi osztályának referense elmondta, a tárlat anyagát a Duna Menti Múzeumból és a Nyitrai Állami Levéltárból kölcsönözték ki, illetve a kiállításon megtekinthető a Komáromi Városi Televízió saját készítésű, a hajógyárat bemutató dokumentumfilmje...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Ismertető: Az ököcentrummá alakított dunacsúni kastély

Egy patinás épületben, a Szapáry-család, konkrétan gróf Szapáry Péter által a 18. század második felében építtetett dunacsúni kastélyban nyitották meg szombaton Pozsony megye legújabb és legmodernebb ökológiai látogatóközpontját. A látogatóközpont fő célcsoportja az iskoláskorú gyerekek és fiatalok. „Az ököcentrum elsődleges célja a természetvédelem előmozdítása, és az európai viszonylatban is egyedülálló Duna menti táj megismertetése. A dunacsúni kastély felújítása és az ökológiai látogatóközpont kialakítása szlovák–osztrák–magyar együttműködés keretében valósult meg az európai régiófejlesztési alap támogatásával. [...] Annak ellenére, hogy a megye többször is hangsúlyozta a projekt nemzetközi jellegét, a megvalósításban pedig Magyarország is partner volt, a magyar nyelvű tájékoztató táblák hiányoznak az objektumból...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Harmincöt éve imádkoznak a felvidéki magyar katolikusok magyar papokért

Jópásztor vasárnapján, április 21-én rendezték meg a XXXV. Komáromi Imanapot a Szent András-bazilikában a Pázmáneum Polgári Társulás, a Jópásztor Alapítvány és a Komáromi Római Katolikus Plébánia szervezésében, mely imanap a Boldog Salkaházi Sára Imakilenced harmadik állomása is volt egyben. 1990 óta a felvidéki magyar katolikusok legnagyobb imatálalkozóján magyar főpásztorért, valamint magyar papi és szerzetesi hivatásokért imádkoznak a hívek. A főpapi szentmisét Mons. Orosch János nagyszombati érsek celebrálta, aki a papi hivatás fontosságát hangsúlyozta, illetve azt, hogy mennyire fontos, hogy a híveket az anyanyelvükön szólítsák meg a papok...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Juhász Bálint a vajdasági képviselőház új elnöke

A tartományi parlamentnek 120 képviselője van, ebből 66 mandátum a Szerb Haladó Párt és köré tömörülő koalícióé. A Szerbia az erőszak ellen koalíciónak 30, a Vajdasági Magyar Szövetségnek 9, Szerbiai Szocialista Pártnak 7, az Orosz Pártnak 1 képviselője van a parlamentben. A tartományi képviselőházban összesen kilenc parlamenti frakció működik. [...] A hagyomány folytatása, 2004-ben született meg az az íratlan szabály, hogy a tartományi parlament elnöke a legnagyobb kisebbség, vagyis a magyar kisebbség képviselője legyen. A magyarok képviselőnek többsége a VMSZ-re szavaz, mondta Damir Zobenica, a Szerb Haladó Párt tagja. [...] A Vajdasági Magyarok Demokratikus Közössége felhívta a figyelmet arra, hogy Juhász Bálint, aki nem csak Kishegyes

községi képviselő-testületének az elnöke, de a Prosperitati Alapítvány ügyvezető igazgatója is, amennyiben nem mond le valamelyik tisztségéről, úgy nem megfelelő választás a tartományi képviselőház elnöki posztjára...” Szmsz.press: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Bori Imre akadémikusra emlékeztek Újvidéken, halálának 20. évfordulója alkalmából

A Forum Könyvkiadó Intézet, az újvidéki Magyar Tanszék és a Híd folyóirat Bori Imre halálának 20 éves évfordulója alkalmából rendezett megemlékezést Újvidéken. Az egybegyültek Bori Imre író, szerkesztő, irodalomtörténész, egyetemi tanár és kritikus munkásságáról hallhattak. A megemlékezés kezdetén az egybegyültek egyperces néma csenddel adóztak a nemrég elhunyt Csáky Sörös Piroska nyugalmazott egyetemi tanárnak. Virág Gábor a Forum Könyvkiadó Intézet igazgatója beszédében kiemelte: [...] könyveit olvasva, olyan érzésünk lehet, mint ha a saját történetünket olvasnánk, a vajdasági magyarság 20. századi történetét. [...] Toldi Éva, a Bölcsészettudományi Kar Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékének vezetője, az MTA külső köztestületének tagja Bori Imrének a vajdasági magyar irodalomhoz fűződő kapcsolatáról tartott előadást...” Magyarso.rs: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Videó: Óbecsén bemutatták Várady Tibor legújabb kötetét

Házasság utáni házasság címmel a szerb nyelven megjelent könyv után magyarul is megjelent Várady Tibor, az MTA külső köztestületi tagjának legújabb kötete. A dokumentumprózát kedden este Szilágyi Edit moderálásával az Óbecsei Népkönyvtárban mutatták be. Várady hatodik kötetében ismét a család ügyvédi dokumentumhagyatékából merítette a történeteit, melyek által a bánáti hétköznapiokból regényes történetek születnek. A legújabb kötetben főleg a második világháború alatti apró bánáti perek vannak. [...] Várady Tibort már foglalkoztatja a következő kötet gondolata is...” Szmsz.press: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Épületeink a fiatalok szemével

A Vajdasági Magyar Művelődési Intézet Előhívott értékek — épített örökségünk a fiatalok szemével címmel hirdetett pályázatot, melyre több mint háromszáz munka érkezett be. A legjobbakat kiállítás keretében mutatták meg a nagyközönségnek. [...] A tárlatnak a zentai kis zsinagóga adott otthont. Elsőként Kormányos Katona Gyöngyi, a VMMI igazgatója üdvözölte a vendégeket. [...] A fotókat Szilágyi Mária építészmérnök, műemlékvédelmi szakmérnök, az MTA külső köztestületének tagja, a zsűri elnöke értékelte...” Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Tarolt a KSZV-n a Palicsi Színjátzó Grund

A Crnkovity Gabriella, Szabó Szonya és Ricz Ármin alkotta szakmai zsűri a Palicsi Színjátzó Grund Emily című darabját találta a legjobbnak a Középiszólások 57. Szín- és Filmművészeti vetélkedőjén. A palicsi diákszínjátzó a Pillanatkép egy bolygóról című előadásért a legjobb színjátzó műhelynek járó díjat is hazavihették...” Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Az Ede tragédiája - Bemutató a Kosztolányi Dezső Színházban

Az Ede tragédiája címmel mutatja be április 30-án legújabb előadását a szabadkai Kosztolányi Dezső Színház, amit a társulattagok improvizációi alapján Fábán Péter írt és rendezett. A próbafolyamat módszereiről a rendező elmondta, nem volt kész szöveggönyv, amit elolvashattak volna az első olvasópróbán, hanem a társulathoz egy ötlettel érkezett. Azt vetettem fel, hogy mi lenne ha az Ember tragédiája című, méltán elhíresült Madách mű kapcsán, annak okán és ürügyén próbálnánk meg beszélni a családalapítás nehézségeiről...” Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Videó: Góbi Rita monodrámája az Újvidéki Színházban

„2 m2” címmel mutatta be előadását hétfőn este Góbi Rita, Harangozó Gyula-díjas táncművész, koreográfus, táncpedagógus. A monodrámát az Újvidéki Színházban tekinthette meg a közönség. A szöveg nélküli mozgásra, gesztusokra és bábszínházi elemekre építő előadás az időkori elmagányosodás témáját dolgozza fel...” Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Felfüggesztették a konzuli szolgáltatásokat a külföldön tartózkodó férfiak számára

Április 23-tól elérhetetlenné válnak külföldön a konzuli szolgáltatások a hadköteles korú ukrán állampolgárok számára. A Volodimir Zelenszkij által aláírt új mozgósítási törvényjavaslat nemcsak Ukrajna lakosait érinti. Fontos változások érintik a külföldön élő ukrán állampolgárokat – a férfiak nem vehetik igénybe a konzulátusok szolgáltatásait. [...] Ugyanakkor nem minden konzuli

szolgáltatás lesz korlátozva. A férfiak továbbra is kiállhatnak majd személyi igazolványt, hogy visszatérhessenek Ukrajnába. [...] Dmitro Kuleba ukrán külügyminiszter hangsúlyozta, hogy a legfontosabb most a haza védelme az ellenséggel szemben. Ha ezek az emberek úgy gondolják, hogy míg valaki távol a fronton harcol és feláldozza az életét az országért, addig mások külföldön üldögélhetnek, és közben konzuli szolgáltatásokat kaphatnak ettől az államtól – az rosszul gondolja. [...] A lengyel hatóságok szükség esetén készek segíteni Ukrajnának a hadköteles korú férfiak hazatoloncolásában jelentette ki Władysław Kosiniak-Kamysz lengyel védelmi miniszter...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) > [teljes cikk 3](#) >

Eredményesen zárultak a KMPSZ matematikaversenyei

A Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMPSZ) által meghirdetett matematikaversenyek első online fordulójában átlag feletti pontszámot elért tanulók vehettek részt a 2024. április 20-án Beregszászban, a Rákóczi-főiskolán megrendezett második fordulón. A rendezvényen idén kétszáz matematikát szerető diák jelent meg kísérő tanárával vagy szüleivel. [...] A matematikaversenyek lebonyolításában idén is részt vettek a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Matematika és Informatika Tanszékének oktatói...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk](#) >

Videó: Könyvbemutató a Munkácsy Mihály Magyar Házban

Bakkancsra fel! Túralehetőségek Kárpátalján címmel, ukrán és magyar nyelvű kiadvány bemutatójára került sor a Munkácsy Mihály Magyar Házban. A könyv Kárpátalja hegycsúcsait, természeti látnivalóit és egyéb érdekességeit mutatja be 35 gyalogtúra részletes leírásán keresztül. Horváth Zoltán, a kiadvány szerzője tapasztalt túravezető, az általa ajánlott útvonalakat személyesen térképezte fel. A fotókkal és térképekkel gazdagon illusztrált könyv kiadása az Európai Unió Magyarország – Szlovákia – Románia – Ukrajna Határon Átnyúló Együttműködési Program finanszírozásával a Kárpátaljai Magyar Turisztikai Tanács kezdeményezésére valósult meg...” Forrás: Tv21ungvar.tv: [teljes cikk](#) >

Videó: Szép Ernő „Május” című darabját mutatták be a beregszászi színházban

Szép Ernő „Május” című egyfelvonásos darabját mutatták be a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház nagyszínpadán. A történet 1915 májusában játszódik a budapesti Városligetben, és három idegen sorsának egybefonódásáról szól. A darab Pányik Tamás, a budapesti Színház- és Filmművészeti Egyetem harmadéves színházrendező szakos hallgatójának vizsgaelőadása, osztályuk egyik vezető tanára Vidnyánszky Attila, Kossuth- és Jászai Mari-díjas rendező, a beregszászi színház alapító igazgatója és művészeti vezetője. Szép Ernő művének bemutatása több szálon is kötődik vidékünkhez, hangsúlyozta Sin Edina, a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház megbízott igazgatója...” Forrás: Tv21ungvar.tv: [teljes cikk](#) >

AUSZTRIA

Sag's Multi Burgenlandi döntő

Az ORF kismartoni székházában rendezték meg kedden a “Sag's multi” többnyelvű beszéverseny burgenlandi döntőjét. 12 iskolából érkezett az a 20 döntős, akik a német mellett összesen 9 nyelvből mérettették meg magukat. A Sag's multin a 7. osztálytól kezdve minden olyan diák részt vehet, aki a német mellett egy másik nyelvet is beszél. A feladat egy többnyelvű beszéd szónoklata. A Sag's multi idén 15. alkalommal kerül megrendezésre. [...] Három iskolából összesen hat magyar nyelvű fiatal jutott be idén a burgenlandi, tartományi döntőbe...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk](#) >

Megtartotta első gyűlését az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetségének elnöksége

Megkezdte munkáját a Központi Szövetség új vezetősége. Seidler Andrea, az MTA MTK EB tagja tölti be április 15-e óta a Központi Szövetség elnökségi tisztségét. Az ORF-nek adott interjújában elmondta, hogy a februárban megválasztott 10 tagú vezetőséghez, még három, a fővároson kívüli (Tiroli, Salzburg, Burgenland) egyesületet képviselő tanácsnokot is választottak a Központi Szövetség első ülésén. [...] A tagok megállapodtak abban, hogy továbbra is megszervezik a szövetség már nagy hagyományokra visszatekintő programjait. A gyűlésen elhangzott az is, hogy biztosított a szövetséghez tartozó Bécsi Magyar Iskola és az óvoda működése...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk](#) >

Mennyei kávéházba hívja a nézőket a Svung

Dupla telt házas előadással indul a Svung új, élőzenés bemutatója. A Mennyei kávéház című darabot egy bécsi, magyarok által üzemeltetett kávéházban láthatta a közönség, és egyelőre marad is a helyszín. Zerkovitz Béla, népszerű szanzon- és operett szerző dalait énekelte legújabb előadásán a Svung, Bécsi magyar színház társulata élőzenés vígjátékában, amelyet április 21-én telt ház előtt mutattak be Bécsben. Pille Tamás ötletéből a librettót Pohl Balázs írta, aki kihangsúlyozta, hogy szerették volna a prózai részt

és a zenei darabokat élesen különválasztani. [...] Legközelebb majd május 8-án csendülnek fel újra a Zerkovitz slágerek a fővárosban...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Kiállítás: Bombák a népcsoportok ellen

30 évvel az úgynevezett levélbombás terror kezdete után, kiállítással emlékeznek az Initiative Minderheiten egyesület a történetekre. A „Meg akarnak ölni minket – Bombák a kisebbségek ellen – jobboldali terror 1993 -1996“ című kiállítás, szerdán nyílik a bécsi Néprajzi Múzeumban. A kiállítás felidézti azt a retteneteket, amely négy éven keresztül kísérte az Ausztriában élő kisebbségeket, továbbá megemlékezik a szélsőjobboldali terror áldozatairól. A látogatók kuratori vezetések, kortanúkkal folytatott pódiumbeszélgetések és korabeli video interjúk segítségével nyerhetnek bepillantást az osztrák történelem eme sötét időszakába...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Költözik az Egyházmegyei Múzeum

Eredeti helyére a Hegyi-templomba Bergkirche költözik vissza a számos magyar vonatkozású műkincset is őrző, kismartoni Egyházmegyei Múzeum. Az új múzeumot június 5-én nyitják meg...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Az ombudsman fogadóórája Hodoson

Peter Svetina, a Szlovén Köztársaság emberjogi biztosa április 17-én Hodoson tartott kihelyezett fogadóórát, amelynek célja az állampolgárok jogainak védelme és támogatása volt. Az eseményen az ombudsman személyesen fogadott mindenkit, aki úgy érezte, hogy a jogait az állami vagy helyi hatóságok megsértették. A község háza előterében kialakított „ombudsman-sarok” segítségével pedig mostantól még könnyebben elérhetővé váltak azok a segédanyagok, amelyek tájékoztatást nyújtanak arról, mikor és hogyan fordulhatnak az emberek az ombudsmanhoz. [...] Ugyanezen a napon még két muravidéki községben is megnyitottak az „ombudsman-sarok”, Sal és Puconci is csatlakozott a kezdeményezéshez...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Podcast: Megjelent a Nemzetiségi Kutatóintézet monográfiatorozatának legújabb kiadványa

A Szlovén Nemzetiségi Kutatóintézet bemutatta be a Sokszínűség az etnikai kutatásban: válogatott nézetek III című monográfiáját. A gyűjtemény az intézmény munkatársainak tizenkét, közelmúltbeli tudományos kutatásait foglalja össze. [...] A szerzők között találjuk az intézmény lendvai egységének kutatóit is – az MTA külső köztestületi tagjait – Göncz Lászlót (Pillanatok Béltinci település történetéből 1918 októberétől Muravidék Jugoszláv megszállásáig és Kovács Attilát (A magyarországi tanulók, akik a szlovéniai kétnyelvű általános iskolákat látogatják) is...” Forrás: Rtv slo.si: [teljes cikk >](#)

Előadás: Szorongás minden életkorban jelentkezhet

„A szorongásoldás lehetőségei gyermekkorban” című előadásra került sor a Korai Intervenciós Szülőklub keretében a Lenti Városi Könyvtárban. A témáról az előadóval, Szabóné Balázs Mónika klinikai szakpszichológussal készített beszélgetést Cigan Szilvia, a Muravidéki Magyar rádió terepáróci című műsorában...” Forrás: Rtv slo.si: [teljes cikk >](#)

Előadás: Urbanista építészet Lendván

Április 18-án „Lendva belvárosának a rendezése, Városi Könyvtár” című szakdolgozatát mutatta be Balaskó Zsolt építészmérnök, urbanista a településtervezés iránt érdeklődőknek a könyvtár olvasótermében. [...] A Völgyifaluból származó fiatalembert mindig foglalkoztatta az építészet és a hely szellemének a kapcsolata. Vizsgamunkájában során a korábbi központi áruház épületét alakította át könyvtárrá és közösségi térére...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Izidor Háhn, a muraszombati nyomdász

A Muravidéken már a reformáció kora óta hagyománya van a nyomdászatnak. Alsólendván Balkányi Ernő nevéhez kapcsolódott az iparág fellendülése, majd Muraszombatban Izidor Háhn volt az, aki az említett mestertől tanulva a szakmát önálló útra lépett. Mai adásunkban Halász Albert, a Muraszombati Területi és Tanulmányi Könyvtár helytörténeti részlegének gondozója, az MTA külső köztestületének tagja mesél erről a sikeres nyomdászról, és arról az életpályáról, ami 80 évvel ezelőtt tragikus fordulattal lezárult...” Forrás: Rtv slo.si: [teljes cikk >](#)

Választások 2024: Eredmények, elemzések, gratulációk

A HMDK ügyvezető elnöksége elemezte a választási eredményeket, és a velük való elégedettségét fejezte ki. [...] Ami a szavazatok számát illeti (2804 magyar szavazatot kaptak a HMDK jelöltjei), nagyjából megegyezik a négy évvel ezelőttivel, ami azt jelenti, hogy újra rendkívül erős mandátumunk lesz Zágrábban. Sajnáljuk, hogy a választásokon részt vevő magyarok kb. 25 százaléka, nem törődve szervezetünk elért, egyáltalán nem kis eredményeivel, szavazatával úgymond be szeretett volna avatkozni a pártpolitikába, és valamelyik pártlistára szavazott. [...] Mindettől függetlenül a választópolgárok 27,18%-ának a támogatásával messze a legerősebb legitimitással rendelkező mandátum a miénk nyilatkozta lapunknak régi/új parlamenti képviselőnk, Jankovics Róbert...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Pénteken tartotta soros ülését a zágrábi országos hatókörű Kisebbségi Tanács

Napirenden a tavalyi anyagi támogatások felhasználásáról szóló pénzügyi elszámolások, valamint az idei támogatások elosztására vonatkozó döntés volt. Az összesen beadott 1340 programból 1253 részesült támogatásban. [...] Ami az idei rekordnagyságú anyagi támogatás elosztását illeti, a bizottság ugyancsak rekordnagyságú emelést javasolt a horvátországi magyar programoknak: a tavalyi 1.021.000 euróról 1.367.300 euróra nőtt az összeg, amit a Kisebbségi Tanács el is fogadott. A tavalyi költségvetésből összesen 49 magyar szervezet részesült támogatásban, míg az ideiből 53 magyar szervezet fog anyagi támogatást kapni programjaira Zágrábból...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

Könyvtárosok vendégségben

A Pélmónostori Városi Könyvtár és a keretében működő Horvátországi Magyarok Központi Könyvtára (HMKK) volt a házigazdája a Könyvtárosok vendégségben program idei első eseményének. [...] A program keretében minden évben ellátogatnak egymáshoz a résztvevők, hogy az iskolások számára tartsanak különböző mesés, játékos foglalkozásokat. A kecskeméti, a bajai és a mohácsi könyvtárosok magyar iskoláinkban, magyar nyelven tartottak foglalkozásokat, a szabadkaiak pedig a kácsfalusi iskolában, valamint tagozati iskolájában, Bolmányban foglalkoztatták a gyerekeket szerb nyelven. A felsorolt könyvtárak két-két foglalkozást tartottak a péntek délelőtti folyamán – nyilatkozta lapunknak Rabbi Zsolti, a HMKK vezetője...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Másodszor rendeztek szép olvasási versenyt Belovár-Bilogora megyében

Másodszor rendeztek szép olvasási versenyt Belovár-Bilogora megyében, ezúttal Grubišno Polje-n. A magyar nyelv abban a régióban már idegen nyelvnek számít, amit a megye iskoláiban 70 diák tanul a C oktatási modell szerint...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Németh Sára, a Petőfi Sándor Program fiúmei ösztöndíjasa

Németh Sára, a Szegedi Tudományegyetem történelem és média osztatlan tanári szakának hallgatója már évekkel ezelőtt értesült a Petőfi Sándor Programról, de egészen tavalyig nem volt elég idős a jelentkezéshez. 2023 szeptemberétől Fiumében teljesíti szolgálatát. [...] Az ösztöndíj miatt persze halasztanom kellett egy évet a történelem-média szakon. A történelem az egyik olyan indok volt, ami miatt jelentkeztem, szerettem volna többet megtudni a magyar közösségről. Emellett itt van az Adria. [...] Az irodai adminisztrációs feladataim mellett a rendezvények lebonyolításában, szervezésében veszek részt, például idén a március 15-ei megemlékezésre én állítottam össze a programot...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

Riport: Amikor az állam nem volt képes megvédeni a polgárait

„A román állam nem képes teljesíteni azt az alapvető küldetését, hogy megvédje polgárait” – ezt még a 2021-ben történt, kilenc halálos áldozattal járó konstancai kórháztűz után jelentette ki az államfő. Klaus Iohannis akkori megállapítása két év elteltével is érvényes: idén több olyan tragédia rázta meg Romániát, amelyek háttérében a súlyos emberi mulasztások mellett legtöbb esetben a hatóságok működésének rendszerszintű hiányosságai, az intézményesült korrupció vagy akár a politikum és az alvilág összefonódása húzódik meg...” Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

Negyedszázadnyi erdélyi magyar földtani konferenciasorozat

Negyedszázadon átívelő magyar nyelvű tudományos fórum, geológusok találkozási pontja valamelyik erdélyi, székelyföldi városban, közös gondolkodás, mérlegelés, jövőfirkészás, útkeresés – mindez kapcsolódik ahhoz az 1999 óta évente ismétlődő rendezvénysorozathoz, amely idén tavasszal Marosvásárhelyen érte meg huszonötödik kiadását. A Bányászati, Kohászati és

Földtani Konferencia, azaz a BKF betűszóként immár fogalommá vált a Kárpát-medencei magyar geológusok körében. Wane Ferenc geológus, az MTA külső köztestületének tagja – ma már kolozsvári nyugalmazott egyetemi tanár – kezdeményezésére 1999-ben Szovátn került megrendezésre első alkalommal. [...] Az idén nyolcvanesztendő Wane Ferenc mellé felsorakoztak a fiatalabb generáció képviselői, az MTA külső köztestületének tagjai: Márton István Székelyudvarhelyről és Silye Lóránd Kolozsvárról; valamint a csapat háromszéki tagja Kovács Alpár Ozsdoláról. [...] Az idei BKF-konferenciát április 4–7. között a marosvásárhelyi Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemen szervezték „Merre tovább szénhidrogén-kutatás és -ipar?” jelíggel...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Már a kolozsvári önkormányzat is finanszírozza az MCC-t

Több, mint 16,2 millió lejmel támogatja Kolozsvár önkormányzata a kulturális szférában tevékenykedő egyesületek projektjeit 2024-ben. De oktatási projektek is nyertek a pályázati kiíráson, a Mathias Corvinus Collegium (MCC) 30 ezer lejben részesül, míg a Korunk folyóirat, illetve a Gyopárka folyóirat megjelenésére idén 20 ezer, illetve 15 ezer lej szán az önkormányzat. [...] A Mathias Corvinus Collegium Egyesület 2022-es költségvetése a vezetőség szerint valamivel több, mint 2 millió euró volt...” Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

Úzvölgyi katonatemető: Nem emeltek vádat

A Nemzet Útja (Calea Neamului) szervezet elnöke, Mihai Țirnovanu szerint a csíkszeredai ügyészség vádemelés nélkül lezárta az úzvölgyi katonatemető ügyében ellene indított büntetőeljárást – közölte az Agerpres hírügynökség...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Hús évvel ezelőtt állították fel újra Aradon a Szabadság-szobrot

Hús évvel ezelőtt ezen a napon, 2004. április 25-én állították fel újra Aradon a Szabadság-szobrot, a magyar honvédsereg 1849. október 6-án Aradon kivégzett 13 főtisztjének emlékművét. Zala György monumentális, közel 134 évvel ezelőtt leleplezett alkotása a Kárpát-medencei magyarság egyik zarándokhelyévé vált. A szoborállítás 20. évfordulója alkalmából Király András, a Szabadság-szobor Egyesület elnöke, az RMDSZ megyei szervezetének akkori vezetője, parlamenti képviselője a Krónikának felelevenítette a szoborállítás körülményeit...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: Kolozsvári Szociológus Napok

A rendszerváltás után több mint 30 évvel még mindig a 90-es évek átgondolatlan privatizációjától szenved Kolozsvár belvárosa, a jó megoldások gyakorlatba ültetése pedig gyakran kisiklik az akadozó közigazgatás és az érdekellentétek miatt. A városrendezés és a társadalmi folyamatok viszonyát középpontba állító Szociológus Napokon Kolozsvár esetével példázták a romániai kortárs urbanisztika kihívásait: hétfő este Guttmann Szabolcs és Sisak Tamás építészek, illetve Oláh Emese, Kolozsvár alpolgármestere válaszoltak Pásztor Gyöngyi szociológus kérdéseire egy kerekasztal-beszélgetésen...” Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

A BBTE közgazdász hallgatói nyerték a budapesti OEV-t

A kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem (BBTE) Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Karának magyar tagozatát képviselő csapat győzelmével zárult idén a Kárpát-medence legrangosabb magyar nyelvű esettanulmány-versenye, az Országos Esettanulmány Verseny (OEV). A verseny döntőjét április 13–15. között szervezték a Budapesti Corvinus Egyetem szervezésében, a BBTE KGTK diákcsapata több mint 50 jelentkező csapattal versenyezve kvalifikálta magát, majd a Budapesten megrendezett 12 csapatos döntőt is megnyerték...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Kötet: Rongyosan az Isten előtt

A lövétei származású Györgypál Albert, vagy ahogy akkoriban ismerték, Berci atya mindössze 33 évet élt. Tízéves szolgálata alatt olyan példaértékű utat járt be, amely mai napig irigylésre méltó. Serfőző Levente, a Szeged-Csanádi Egyházmegye Katechetikai Intézetének főigazgatója az ifjú vértanú életét dolgozta fel legújabb könyvében, melyet kedden mutattak be Kolozsváron. [...] Györgypál Albert, azaz Berci, majd Berci atya egy lövétei család gyermeke volt, [...] 1943-ban táborigényesként került a frontra. Az Erdélyi Lapok újságban megjelentetett három cikket az Oroszországban látottakról. Ezekben az írásokban a kommunizmus valódi arcát mutatta meg, a mély nyomort, az éhezést és a szenvedést. [...] Nagyváradon kezdett szolgálatot, ahol nem sokkal később elővették a korábban publikált írásai miatt...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Amikor még a halottak is nyíltan szavazhattak Romániában

Nem kevés merészségre volt szükség ahhoz, hogy valaki parlamenti politizálásra adja a fejét a két világháború között. A vadnyugati állapotokról Toth Szilárd történésszel, a BBTE docensével, az MTA külső köztestületi tagjával beszélgettünk. [...] A korszakban folyó politizálást, a parlamenti és helyhatósági választások sajátos jellemvonásait leginkább szemléltető fabula gyökerei a 19. század

végére datálhatók. A két világháború között tíz parlamenti választást tartottak. Az első, 1919-es választást rendkívülinek számított, hisz a nemzetközi jog értelmében Erdély még nem tartozott Romániához, ennek ellenére a megszállt területeken is megrendezték a választásokat. [...] Alig akad olyan választás, hogy ne legyen halálos áldozata a tömeggyűléseknek. A Vasgárda megerősödésével a harmincas években még inkább felforrósodott a vadnyugati légkör, kiváltképp Moldvában. [...] „Szükségtelen idealizálni a két világháború közötti politikai rendszert, amelyre a román történelemkönyvekben a legszebb korszakként hivatkoznak. Csakúgy, mint Magyarország esetében a boldog békeidőkre...” Forrás: Foter.ro: [teljes cikk >](#)

Születésnapját ünnepelte a János Zsigmond Unitárius Kollégium

Újralétesítésének harmincadik évfordulóját ünnepelte hétfőn a kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégium (JZSUK). A templomban megtartott évfordulós ünnepség köszöntőiből egyértelműen a több száz éves múltra visszatekintő unitárius kollégium újraindítása miatti hála és az öröm érzése körvonalazódott. [...] A templomi ünnepség után felavatták a felújított tornatermet, amely ezentúl László Gyula, a kollégium legendás hírű testnevelő tanárának a nevét viseli. Killyéni András sporttörténész ismertette László (Lassel) Gyula (1864-1942), az iskola egykori testnevelő tanárának életútját, akiről a kollégium felújított tornaterme a nevét kapta...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Kiállítás: A szabadságharc mécsesei – Női sorsok és szerepek a szabadságharcban

A szabadságharc mécsesei – Női sorsok és szerepek a szabadságharcban címmel nyílt szabadtéri kiállítás szerdán Sepsiszentgyörgyön a Bod Péter Megyei Könyvtár mögötti emlékparkban a sepsiszentgyörgyi Liszt Intézet és a Magyar Batthyány Alapítvány szervezésében. [...] Szabados Zsuzsanna, a Liszt Intézet vezetője elmondta, tulajdonképpen két kiállítás fúziójáról van szó, melyek először tavaly, a honvédelem napján találkoztak Budapesten. [...] A tárlatmegnyitót kerek-asztal-beszélgetés követte a Bod Péter Megyei Könyvtárban...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Nyílt napot tart a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Magyar Filozófiai Intézete Kolozsváron

Tizennyolcadik alkalommal szervez nyílt napot a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Magyar Filozófiai Intézete április 27-én, szombaton. A rendezvény keretében vendégelőadásra és kerekasztal-beszélgetésre kerül sor, valamint kihirdetik a filozófiai esszépályázat győzteseit is...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Vélemények: Nincs semmilyen alternatívája az etnikai politizálásnak?

Azt mondja Csoma Botond, a rommagyar egységpárt szóvivője és parlamenti képviselője, hogy: „Nincs semmilyen alternatívája az etnikai politizálásnak. Nem engedhetjük meg magunknak úri huncutságból, hogy átmenjünk az ideológiák terére. [...] Az etnopolitikai konstrukció mások ellen irányul, a „tudjukkik”-el szemben működtetendő és punktum. Ehhez viszont az kell, hogy a rommagyar kisebbséget, olyan homogén és kollektív „mi”-ként tételezzék, melynek egyetlen dimenziója van, mégpedig az etnikai, mely szembe fordítható a hasonló etnikai/nemzeti csoport hasonló identitáskonstrukciójával, illetve ideológiával. [...] A másik ok, ami magyarázza az etnikai politizálás kizárólagosságát az a Szövetség belső pluralizmusának és demokráciájának a felszámolása. [...] Ritkán mondja ki egy RMDSZ-es politikus ilyen tisztán és mindenki számára érthetően, hogy mit gondol, és mit tesz...” Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)